

Bakıda beynəlxalq konfrans:

Sen Martin adasının müstəqillik mübarizəsinə dəstək

Dekabrın 6-da Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə Fransa və Niderlandın müstəmləkəçiliyi altındakı Sen Martin adasına həsr edilmiş beynəlxalq konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Sen Martin-də Fransa və Niderland müstəmləkəçiliyi - bir ada, bir xalq, bir tale" adlı konfransda müstəmləkəçiliyə qarşı mübarizə aparan və azad olmağa çalışan Sen

Martin xalqının təmsilçiləri, habelə müstəmləkəçilik əleyhinə fəaliyyət göstərən təşkilatların, qeyri-hökumət təşkilatlarının rəhbərləri, parlamentin üzvləri, hüquq müdafiəçiləri, dekolonizasiya üzrə ekspertlər və tədqiqatçılar iştirak ediblər.

Konfransın açılışında çıxış edən Sen Martin parlamentinin üzvü Franklin Meyers bildirib ki, istər Fransanın, istərsə də Niderlandın müstəmləkəçiliyindən qurtularaq müstəqil olmaq xalqlarımızın

ən müstəsna hüququdur. O, məhz bu hüququn dünya miqyasında tanınması üçün Bakıda olduqlarını qeyd edib. "Hesab edirik ki, analoji konfransların təşkili əsas ideyamız olan müstəqilliyə doğru irəliləmək yolunda son dərəcə mühüm addımdır", - deyən Sen Martin parlamentinin üzvü bu istiqamətdə göstərdiyi dəstəyə görə Bakı Təşəbbüs Qrupuna təşəkkür edib.

Bakıda beynəlxalq konfrans: Sen Martin adasının müstəqillik mübarizəsinə dəstək

Əvvəli 1-ci səh.

Çıxış edən Milli Məclisin deputatı Pərvanə Vəliyeva deyib ki, Sen Martin adasının xalqı Fransa və Niderland arasında bağlanmış müqavilənin nəticələrindən hələ də əziyyət çəkir. Bu insanlar qeyri-insani ədalətsizliyə məruz qalıblar ki, bu da insanlıq adına bir utanandır. "Sen Martinin xalqı birdir, baxmayaraq ki, müstəmləkəçilik onları iki yerə bölüb. Amma onlar oxşar talelərlə üzləşirlər. Hər iki hissədəki yerli xalqın ortaq problemlərin öhdəsindən gəlmək qabiliyyəti qəsdən zəiflədilib. Kolonial hakimiyyətlər Sen Martinin resurslarını guya adanın inkişafına kömək məqsədilə öz xeyirlərinə istifadə edirlər. Lakin aydın görünür ki, dərin iqtisadi monopolizm və tənəzzül Sen Martin xalqına zərər verməyə davam edir", - deyərək deputat vurğulayıb.

Sonra "One Saint Martin" Assosiasiyasının prezidenti xanım Rhoda Arrindell "Sen Martində ikili müstəmləkəçilik irsi" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. O, irsin sosial, mədəni və iqtisadi təsirlərinə toxunub. Həmçinin müstəmləkəçiliyin nəticələrinin aradan qaldırılmasının vacibliyini vurğulayaraq, Sen Martin xalqının birliyinə və müstəqilliyinə çağırış edib.

Bakı Təşəbbüs Qrupunun icraçı direktoru Abbas Abbasov təşkilatın fəaliyyəti ilə bağlı geniş təqdimat edib. O, qrupun əsas missiyası və məqsədləri barədə danışaraq, həyata keçirilmiş layihələri və əldə edilən uğurları konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb: "İndiyədək Bakı Təşəbbüs Qrupu kolonializmə aid 22 tədbir keçirib, 3 memorandum imzalanıb. Həmçinin müxtəlif beynəlxalq platformalarda çıxış edib".

Abbas Abbasov həmçinin Bakı Təşəbbüs Qrupunun beynəlxalq əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq əlaqələrini genişləndirmək istiqamətində gördüyü işləri də diqqətə çatdırıb.

Sonra Sen Martinə həsr olunmuş "Bir adanın səsi" adlı debat təşkil edilib. Sen Martinin təhsil nazirinin keçmiş müşaviri Fabian Badejonun moderatorluğu ilə keçən debatda Sen Martinin təhsil, səhiyyə və sosial inkişaf sahələrindəki vəziyyətə toxunub, həmçinin iqtisadi müstəqilliyin

və vahid bir cəmiyyətin qurulmasının önemi vurğulanıb.

Digər çıxış edənlər - "One Saint Martin" Assosiasiyasının prezidenti xanım Rhoda Arrindell, Sen Martin parlamentinin üzvü Franklin Meyers, "Nation Opportunity Wealth" (NOW) siyasi partiyasının lideri Kristofer Emanuel, Sen Martinin keçmiş səhiyyə, sosial inkişaf və əmək naziri xanım Pamela Carty, Sen Martinin müstəqilliyi uğrunda mübarizə aparan fəal xanım Cilyen Denis müstəmləkə şəraitində yaşamağın çətinliklərindən danışdı. İştirakçılar adanın inkişafı üçün həm siyasi, həm də sosial dəstəyin artırılmasının vacibliyini qeyd ediblər.

Müzakirələrdə çətinliklərlə yanaşı, Sen Martinin müstəqil bir gələcəyə doğru irəliləməsi üçün güclü bir birlik və davamlı mübarizənin vacibliyi vurğulanıb, bu istiqamətdə yeni strateji yanaşmaların hazırlanmasının əhəmiyyəti diqqətə çatdırılıb.

Çıxışçılar Bakı Təşəbbüs Qrupuna müstəmləkəçiliyə qarşı mübarizədə göstərdikləri dəstəyə görə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Konfransda həmçinin "One Saint Martin" Assosiasiyasının gənc üzvü xanım Yadiska Van Putten, Sen Martinin təhsil nazirinin keçmiş müşaviri

Fabian Badejo, Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatının sədri Leyla Həsənova, Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin şöbə müdiri Vasif Hüseyinov təqdimatla, Barbados adasının Karib Ölkələri Birliyindəki səfiri David Komissionq isə videomüraciətlə çıxış ediblər. Çıxışlarda Fransanın və Niderlandın əsarəti altında olan və iki hakimiyyətin mövcud olduğu Sen Martin xalqının müstəmləkəçilikdən azad olmaq uğrunda apardığı mübarizə, habelə problemin aidiyyəti beynəlxalq təşkilatların gündəliyinə çıxarılması istiqamətində görülən işlər, beynəlxalq hüquqi mexanizmlər müzakirə olunub.

Daha sonra beynəlxalq konfrans çərçivəsində "Sen Martində - Dünya standartlarına uyğun təhsil necə əldə etmək olar?" adlı kitabın təqdimatı keçirilib. Tədbirdə "One Saint Martin" Assosiasiyasının prezidenti xanım Rhoda Arrindell müəllifi olduğu nəşr haqqında geniş məlumat verib. Bildirib ki, kitab Sen Martində təhsilin mövcud vəziyyəti və inkişaf strategiyalarını əhatə edir. Nəşrdə dünya standartlarına uyğun təhsil sisteminin yaradılması üçün vacib addımlar qeyd olunub.

Rhoda Arrindell çıxışı zamanı həm Niderland, həm də ABŞ təhsil sisteminə mövcud olan ciddi problemlərə

də toxunub. Bu problemlər fonunda müəllif diqqəti bir sual üzərində cəmləşdirib: "Gələcəyin təhsili necə olmalıdır?" Müəllifin fikrincə, gələcək təhsil yalnız yaxşı qiymətlər almaq, məzun olmaq və iş tapmaq məqsədi daşımamalıdır. Təhsil sisteminin əsas məqsədi cəmiyyətin ümumi inkişafına töhfə vermək, hər bir fərdə potensialını reallaşdırmağa imkan yaratmaq və daha yaxşı gələcək naminə hər kəs üçün bərabər şərait qurmaq olmalıdır. Təhsil yalnız fərdi uğurlar üçün deyil, bütövlükdə cəmiyyətin inkişafı üçün təkmilləşdirilməlidir.

Çıxışlardan sonra Bakı Təşəbbüs Qrupu ilə Vahid Sen Martin Assosiasiyası arasında anlaşma memorandumu imzalanıb. Memorandumu Bakı Təşəbbüs Qrupunun icraçı direktoru Abbas Abbasov və "One Saint Martin" Assosiasiyasının prezidenti Rhoda Arrindell imzalayıblar.

Sonda konfransın yekunlarına dair mətbuat konfransı keçirilib.

Konfransda Sen Martindəki "Pro Soualiga" Fondunun katibi Renate Brayson, Sen Martindən olan hüquqşünas xanım Averdin Antuanet Stefan, Bakı Təşəbbüs Qrupunun icraçı direktoru Abbas Abbasov, "One Saint Martin" Assosiasiyasının prezidenti xanım Rhoda Arrindell, Sen

Martinin keçmiş səhiyyə, sosial inkişaf və əmək naziri xanım Pamela Carty, "Nation Opportunity Wealth" (NOW) partiyasının lideri, Sen Martinin keçmiş parlament üzvü Kristofer Teodor Emmanuel media nümayəndələrinin suallarını cavablayıblar.

Bakı Təşəbbüs Qrupu ilə Vahid Sen Martin ("One Saint Martin") Assosiasiyası arasında imzalanmış anlaşma memorandumu barədə məlumat verən çıxışçılar diqqətə çatdırıblar ki, bu, gələcəkdə əməkdaşlıq görüşlərinin davam etdirilməsi, Bakı nümayəndələrinin Sen Martinə ziyarət edərək vəziyyəti öz gözləri ilə görmələri, rəsmi şəxslərlə və assosiasiya üzvləri ilə təmasları üçün vacibdir. Qeyd edilib ki, bu memorandum gələcəkdə faydalı təsirləri olacaq ikitərəfli sazişlər üçün bir başlanğıcdır.

Çıxış edənlər Bakı Təşəbbüs Qrupu kimi müttəfiqlərin dəstəyi sayəsində lazım olan auditoriya, xüsusilə BMT və onun müxtəlif qrup və təşkilatları ilə görüşlər keçirmək imkanı əldə edəcəklərinə ümidvarlıqlarını bildirdilər. Vurğulanıb ki, bu konfrans Sen Martin adasının qeyri-özünüidarəetmə ərazisi kimi yenidən siyahıya alınmaq və tanınmaq istiqamətində fəaliyyəti daha irəli aparacaq, sonra isə müstəqilliyə doğru irəliləməyə şərait yaradacaq.

Qeyd edək ki, Sen Martin adası müstəmləkəçilik dövründə və ondan sonrakı müddətdə özünəməxsus xüsusiyyətləri ilə digər müstəmləkələrdən fərqlənir. Sen Martin adası həm Fransa, həm də Niderland tərəfindən müstəmləkə edilmiş və 1648-ci ildən bəri bu iki dövlət arasında bölünüb. Adanın Fransız hissəsi "Saint-Martin", Niderland hissəsi isə "Sint Maarten" adlanır. Bu iki imperiya adanın idarəçiliyi, mədəniyyət və hüquq sistemlərini özlərindən asılı vəziyyətə salıb.

Adada müstəmləkəçilik irsi iqtisadi və siyasi sahələrdə davamlı olaraq təsirini göstərir. Fransa və Niderlandın güclü təsiri Sen Martin xalqının öz müqəddəratını təyin etmək cəhdlərinə maneə yaradır.

Onu da qeyd edək ki, bu tədbir Sen Martin xalqının öz gələcəyini müstəqil şəkildə müəyyən etməsi üçün beynəlxalq dəstəyin vacibliyinə dair çağırış platforması rolunu oynayacaq.